

Sag C-81/10 P

France Télécom SA mod Europa-Kommissionen

»Appel — statsstøtte — France Télécoms erhvervsbeskatningsordning — begrebet
»støtte« — berettiget forventning — forældelsesfrist —
begrundelsespligt — retssikkerhedsprincippet«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat N. Jääskinen fremsat den 8. september 2011	I - 12903
Domstolens dom (Tredje Afdeling) af 8. december 2011	I - 12941

Sammendrag af dom

1. *Statsstøtte — begreb — en virksomheds særlige beskatningsordning, der sikrer den en fordel (Art. 87, stk. 1, EF)*
2. *Statsstøtte — begreb — en virksomheds særlige beskatningsordning — kompensation for en beskatningsforskel i en bestemt periode gennem en overbeskatning betalt for en anden periode som følge af en fast afgift (Art. 87, stk. 1, EF)*

3. *Statsstøtte — tilbagesøgning af en ulovlig støtte — støtte ydet i strid med procedurereglerne i artikel 88 EF — eventuelt berettiget forventning hos støttemodtagerne — beskyttelse — betingelser og grænser*
(Art. 88, stk. 3, EF)
4. *Statsstøtte — tilbagesøgning af en ulovlig støtte — tiårig forældelsesfrist i artikel 15 i forordning nr. 659/1999 — forældelsesfristens begyndelsestidspunkt — det tidspunkt, hvor støtten blev ydet støttemodtageren*
(Art. 88, stk. 2, EF; Rådets forordning nr. 659/1999, art. 15)
5. *Statsstøtte — kommissionsbeslutning, som erklærer en støtte uforenelig med fællesmarkedet og anordner tilbagebetaling — Kommissionens mulighed for at overlade det til de nationale myndigheder at beregne det præcise beløb, der skal tilbagebetales — tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet — foreligger ikke*

1. En særlig beskatningsordning kan give en virksomhed en fordel som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, selv om den præcise størrelse af den støtte, der var ydet i henhold til ordningen, skal fastsættes ved hjælp af en række omstændigheder uden for ordningen.

Når konstateringen af, at der foreligger en statsstøtte, afhænger af en række omstændigheder, der ligger uden for den særlige beskatningsordning, som f.eks. den omstændighed, at erhvervsskatten svares årligt, og den skattesats, som hvert år fastsættes af regionale myndigheder, kan sådanne omstændigheder på ingen

måde hindre, at den særlige beskatningsordning allerede på tidspunktet for vedtagelsen af ordningen kan kvalificeres som statsstøtte i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 87, stk. 1, EF. Der skal nemlig sondres mellem dels vedtagelsen af støtteordningen, dels tildelingen af den årlige støtte til virksomheden i henhold til denne ordning, hvis præcise beløb var afhængig af en række eksterne omstændigheder.

I et sådant tilfælde kan fordelene skyldes både et fast element, der er forbundet med den særlige skatteordning, der

anvendes på virksomheden, i forhold til den almindelige ordning, og et variabelt element i forhold til de faktiske omstændigheder, dvs. hvor virksomheden har lokaler eller arealer i de forskellige kommuner, samt skatteprocenten i de pågældende kommuner.

beskatningsordning, at virksomheden skulle betale den faste afgift.

(jf. præmis 43, 44 og 48)

(jf. præmis 21-23 og 27)

2. For så vidt angår støttebegrebet som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF kan en foranstaltning ikke undgå at blive kvalificeret som statsstøtte, når støttemodtageren er pålagt en særlig byrde, der adskiller sig fra og ikke vedrører den pågældende støtte.

Afgørelsen af, om en overbeskatning, som en virksomhed var genstand for i en bestemt periode som følge af en fast afgift, udligner den beskatningsforskel, som den var omfattet af i en anden periode, afhænger af en vurdering af de objektive kendetegn ved den faste afgift, der fandt anvendelse, og af spørgsmålet, om den faste afgift kan betragtes som en byrde, der er knyttet til den fordel, som virksomheden har opnået som følge af, at den var omfattet af den særlige beskatningsordning. Den omstændighed alene, at både den faste afgift og den særlige beskatningsordning blev indført ved den samme lov, gør det ikke muligt at fastslå, at det fulgte af indførelsen af den særlige

3. Når der henses til, at Kommissionens kontrol med statsstøtte er obligatorisk, kan der i princippet ikke hos støttemodtagerne bestå en berettiget forventning om, at en støtte, de har modtaget, er lovlig, medmindre den er blevet ydet under iagttagelse af den i artikel 88 EF fastlagte procedure, og en påpasselig erhvervsdrivende må normalt være i stand til at forvisse sig om, at denne procedure er blevet fulgt. Når en støtte gennemføres, uden at Kommissionen på forhånd får underretning herom, således at den er ulovlig i henhold til artikel 88, stk. 3, EF, kan støttemodtageren navnlig ikke på dette tidspunkt have en berettiget forventning om, at støtten er lovligt ydet.

Når en støtte ikke er blevet anmeldt til Kommissionen, er en passivitet hos demne med hensyn til foranstaltningen endvidere uden betydning.

(jf. præmis 59 og 60)

4. I henhold til artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 659/1999 forældes Kommissionens beføjelser på området for tilbagesøgning af støtte efter ti år. Det fremgår af artikel 15, stk. 2, at forældelsesfristen først løber fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte tildeles støttemodtageren. Et afgørende forhold med henblik på fastsættelsen af den forældelsesfrist, der er fastsat i nævnte artikel 15, er fristen for den faktiske ydelse af støtten.

Det fremgår af den nævnte artikel 15, stk. 2, at denne bestemmelse med henblik på fastsættelse af det tidspunkt, hvor forældelsesfristen begynder at løbe, henviser til tildelingen af støtten til modtageren og ikke til datoen for vedtagelsen af en støtteordning.

I denne forbindelse kan fastsættelsen af den dato, hvor støtten tildeles, variere afhængig af den pågældende støttes karakter. I tilfældet med en flerårig skatteordning, som indebærer udbetalinger eller periodisk tildeling af fordele, kan datoen for vedtagelsen af en retsakt, der udgør det retlige grundlag for støtten, og datoen, hvor virksomhederne faktisk tildeles fordelene, være adskilt i et betydeligt tidsrum. I et sådant tilfælde skal støtten

med henblik på beregningen af forældelsesfristen udelukkende anses for at være tildelt modtageren på det tidspunkt, hvor den faktisk tildeles sidstnævnte.

(jf. præmis 80-82)

5. Retssikkerhedsprincippet, der hører til EU-retten almindelige grundsætninger, kræver, at retsreglerne skal være klare, præcise og forudsigelige i deres retsvirkninger, således at de berørte kan orientere sig i situationer og retsforhold, der henhører under EU-retten.

På området for statsstøtte kræver ingen bestemmelse i EU-retten, at Kommissionen, når den fastslår, at en støtte, som er erklæret uforenelig med fællesmarkedet, skal tilbagebetales, skal fastsætte den nøjagtige størrelse af det tilbagebetalingspligtige støttebeløb. Det er tilstrækkeligt, at Kommissionens beslutning indeholder anvisninger, hvorved beslutningens adressat uden overdrevne vanskeligheder selv kan fastslå beløbet.

(jf. præmis 100 og 102)